

Sikkerhetsrapport

2015

Introduksjon

Denne rapporten har fokus på tilløp – hendelser - ulykker som har oppstått i en gitt periode.

Målsetting for disse rapportene er at de skal være offentlig tilgjengelige for alle, og skal bidra til læring. Læring for å gjøre arbeidsdagen til den enkelte operatør tryggest mulig. Men annet HMS personell skal også finne nyttig informasjon her.

Materialet er hentet fra innrapporterte hendelser i CertaSoft. Hendelsene blir rapportert inn av Fagansvarlige i den enkelte bedrift. Materialet er bearbeidet av SOFT i forkant og anonymisert. Dette er gjort for å sikre at det innrapporterte forløpet har en relevans opp mot Arbeid i tau (TT). I bearbeidelsen er det lagt vekt på at innsendte hendelser skal ha oppstått ved arbeid der tau er brukt som adkomstmetode og/eller utstyr som er brukt til dette. I tillegg er hendelser av ekstern art som har utgjort fare for personellet tatt med. Hendelser der arbeid i tau ikke var direkte involvert er utelatt. Dette gjelder hendelser som like godt kunne ha skjedd uten at man var på oppdrag i tau.

Definisjoner

Alvorlig personskade – Skade som førte til varig mén, invaliditet eller død

Fare: Handling eller forhold som kan føre til en uønsket hendelse.

Konsekvens: Følge/mulig følge av uønsket hendelse

Mindre alvorlig personskade – Førstehjelpsskade, medisinsk behandling eller skade som ikke førte til varig mén

Risiko: Uttrykk for kombinasjonen av sannsynlighet og konsekvens

Sannsynlighet: I hvilken grad det er trolig at en hendelse inntreffer.

Tilløp: En hendelse som under litt andre omstendigheter kunne ha resultert i personskade, skade på utstyr eller skade på 3. part.

Uønsket hendelse: En hendelse som har medført personskade (kortvarig fraværsskade), skade på utstyr eller 3.part, men av mindre betydning.

Ulykke: En hendelse som har medført betydelig skade på person (langvarig fraværsskade), utstyr eller 3.part

Rapport hendelser

Totale timer:

Timer i denne rapporten er hentet fra innrapporterte timer i CertaSoft.

	2013	2014	2015
Fagarbeid	250 445	297 396	241 048
Kurs/seminar/trening	45 683	39 232	31 527
Total timer	296 128	336 628	272 575

Det tas forbehold om timer som ikke er rapportert i CertaSoft.

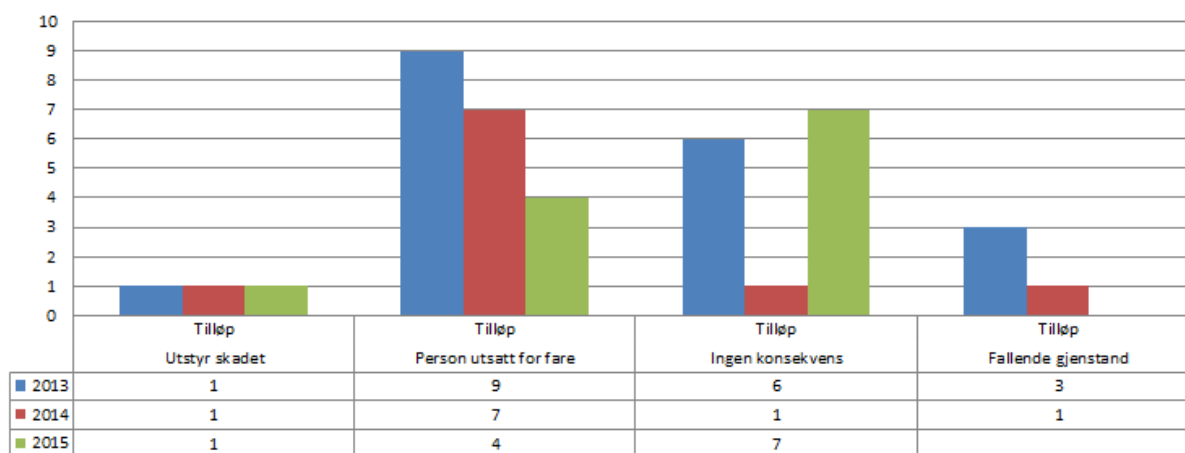
Trender

Det har vært en nedgang på ca. 20 % i antall registrerte timer sammenlignet med 2014. Dette skyldes etter all sannsynlighet nedgang i markedet olje og gass. Det er pr. i dag lite rapporterte timer fra landindustri. Dette skyldes at NS 9600 ikke er funksjonell opp mot denne industrien. Timeførere (sikringsledere) jobber hovedsakelig innen olje og gass.

Det er rapportert inn **37** hendelser/tilløp i 2015, mot **37** i 2014. Relativt sett er dette en økning siden i 2014.

10 av **13** sertifiserte bedrifter har rapportert i CertaSoft. Ingen usertifiserte bedrifter har rapportert tilløp/hendelser.

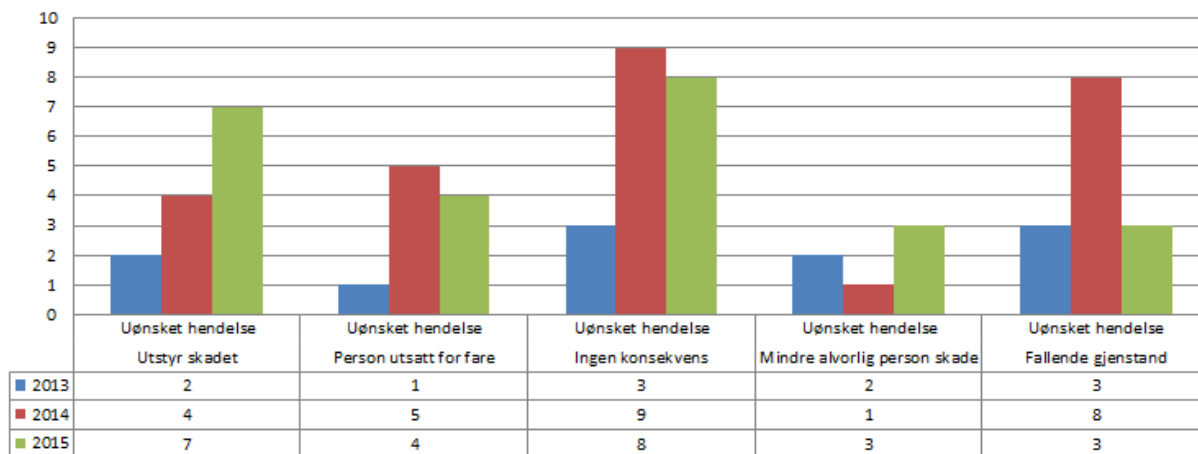
Tilløp:

Vi ser en synkende trend innenfor tilløp, unntatt det som kalles «ingen konsekvens». Der er det en økende tendens. I disse tallene ligger det rapporter om ømme ledd etter kurs, feil bruk

av utstyr – men som ikke utgjorde fare, og erfaringsoverføringer vedrørende TT-utstyr. Nedgang på antall timer registrert jobbet vil selvfølgelig påvirke antall registreringer i noen grad, men fremdeles ser det ut til å være en positiv trend. Spesielt gledelig er det å se at tilløp opp mot fare for personer og fallende gjenstander er kraftig minkende.

Hendelser:

Når det gjelder hendelser er tallene ikke like oppløftende. Det er en nedgang innen flere av segmentene, men samtidig vet vi at det også er en nedgang i arbeidstimer. Grovt sett kan vi si at der vi har nedgang, tilsvarer dette nedgang i registrerte timer. Kun fallende gjenstander har kraftig nedgang.

Kommentarer til økning på utstyr skadet:

Det er ikke noen generelle trekk ved dette segmentet. Vi har avspoling av taumoped, utstyr utsatt for kjemikalier, utstyr i kontakt med varme/skarpe objekter, kortslutning av taumoped pga. utløsning av deluge. Det var ikke personell i tauene under noen av disse hendelsene. Samtidig ser det ut til at i noen tilfeller kunne risikovurderingen vært gjort bedre.

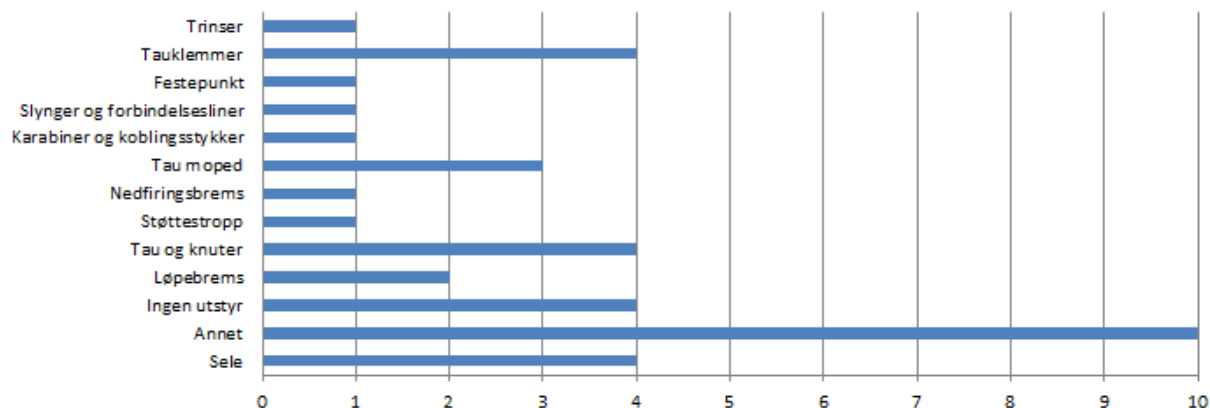
Kommentarer til økning på mindre alvorlige person skader:

2 av de 3 hendelsene referert til her er til samme hendelse, men rapportert fra 2 ulike selskaper. Disse 2 rapportene gjaldt en skade i tann som følge av at den passive komponenten (løpebremsen) hang fast i en kant. Den andre hendelsen er brist i ribbein som følge av forskyvning av hoftebelte på selen. Operatøren ble sykemeldt i 10 dager i etterkant.

Kommentarer til uønskede hendelser som ikke medførte noen konsekvens:

Vi ser at dette tallet er forholdsvis høyt selv om det er en liten reduksjon. Relativt sett er det rimelig å anta at frekvensen på disse hendelsene er den samme som for 2014. Mesteparten av disse hendelsene dreier seg om utstyr som er blitt skadet eller påvirket av ekstern part, uten at det nødvendigvis dreide seg om en farlig situasjon. I flere tilfeller har gode interne rutiner vært årsak til å avdekke problemene.

Utstyr - metoder

Vi ser at kategorien «annet» fremdeles er høy representert. Denne kategorien inneholder utstyr som ikke er tilkomstteknikk utstyr. Det kan være seg sekker, verktøy o.l.

Tauklemmer er fremdeles en utstysgruppe som skiller seg ut. Dette er komponenter som virker en vei. De sklir opp på tauet, men låser ved belastning. Vi opererer i hovedsak med 2 ulike komponenter: brystklemmer og håndklemmer. Begge typene har samme virkemåte på tauet. Tilløpene/hendelsene for 2015 gjaldt utelukkende brystklemmer. Man opplevde at disse kunne koble seg ut. Man vet ikke helt hvordan dette skjedde. Noen har kjøpt inn nyere modeller av disse som har hatt endringer i utforming. Dette kan ha hatt noe å si. Ved et annet tilfelle klarte redningsvest å manipulere kammen i klemmen på en slik måte at klemmen koblet seg ut av tauet.

Dette er ikke nødvendigvis kritisk og farlig. Vi er oppmerksom på problemstillingen og man gjør tiltak. Men samtidig åpner dette for et fall som igjen fanges opp av passiv sikring (løpebremser). Tilkomstteknikk har som prinsipp at man skal jobbe fra belastede systemer (aktivt). Fall med tilhørende oppfangning i passivt system skal unngås. Dette er i tråd med ønskene fra Arbeidstilsynet. Derfor er denne brystklemme problematikken viktig å følge med på videre.

Videre ser vi at tau utmerker seg. Som nevnt i tidligere rapporter er disse særlig sårbare da de belastes ofte og strekker over større områder. Det er fort gjort å overse objekter som utgjør fare. Varme og kjemikalier er spesielt vanskelig å oppdage visuelt.

Vi fikk inn en rapport på at noen nedfiringbremser ikke fungerte helt som ønsket. Dette ble dokumentert på video. Selskapet tok kontakt med leverandør som igjen har tatt kontakt med produsent. Det er ikke rapportert inn lignende tilfeller fra andre bedrifter. Det er ikke avklart ennå hva som er årsak til dette.

Annet

De fleste av medlemsbedriftene merker at tidene har endret seg betydelig. Det er et hardere press på priser og effektivitet. Dette har gitt seg utslag inn mot TT systemet også.

Det har vært en del henvendelser til SOFT og SSE rundt TT timer som erfaringstimer og timetillegg for å drive med TT. Timetillegg for å drive med TT har lenge vært en ordning i

deler av bransjen, særlig hos de som har arbeidstakere som behersker flere disipliner. Mange av disse arbeidstakerne jobber da med TT unntaksvis. Dette gjelder særlig personell på nivå 1 og 2. Saken har vært at man hevder at TT timer i loggbok blir rapportert inn som grunnlag for TT tillegg for avlønning. Det er også meldt bekymring rund presset som kan bli liggende på sikringsleder. Sikringsleder bør ikke ha innvirkning på lønn direkte.

SSE har meddelt ut til alle SOFT medlemmer at dette er ikke en ønsket praksis. Årsaken er at man blander sammen erfaringstimer, som er grunnlag for akkreditert sertifisering, med lønn. Dette kan skape en interessekonflikt som er uheldig. Vi er bekymret for at dette kan skape et press på sikringsleder på å føre flere timer i loggoken en det som er reelle erfaringstimer. TT-tillegg for lønn har fra gammelt av vært en ordning for intern rekruttering inn mot TT i enkelte selskap. Det er en helt legitim ordning så lenge den ikke påvirker sertifiseringsgrunnlaget til den ansatte.

NS 9600 er fremdeles inne til revisjon. Arbeidet går framover. Forhåpentligvis vil den være klar for høring i løpet av 2016. En av hovedsakene i revisjonen er å tilpasse NS 9600 mer opp mot sentrale forskrifter, samt å gjøre den mer fornuftig for landbasert TT. TT som vi kjenner fra offshore (klasse A) vil ikke endre seg i særlig grad. Men det må rettes opp i en del feil og logiske brister. Om mulig vil den også bli mer brukervennlig.

SOFT deltar også i arbeid med å utvikle en standard for fallsikring. Denne standarden er ment som en spesifisering i forhold til krav i forskriftene. Vi vil prøve å definere hva som er «nødvendig opplæring» samt dekke inn krav gitt opp mot risikovurdering.

Pr. 1/1 2016 er det kommet endringer i Forskrift om utførelse av arbeid – kap. 17 Arbeid i høyden, som stiller tydeligere krav til risikovurdering. Også krav til bruk av belter er endret i dette kapitlet. Der vektlegges det at dette kun skal brukes fallforhindrende og ikke falloppfangende. Vi vil i standarden legge opp til at valg av fallsikring som metode skal være risikobasert, og at man skal prioritere fallforhindrende løsninger framfor falloppfangende.

Vi venter også i spenning på veiledningene til denne forskriften. Vi har et håp om at NS 9600 vil nevnes som en referanse i denne veiledningen. Dersom dette skjer vil standarden få en litt viktigere rolle enn tidligere. Da vil det være slik at dersom NS 9600 følges anses forskrift som oppfylt. Dersom man ikke velger å følge NS 9600 vil man måtte dokumentere at valgte løsning minst har et like høyt sikkerhetsnivå. I skrivende stund er veiledningen i ferd med å bli ferdigstilt for publikasjon. Vi får ikke vite noe før dette skjer.

SSE har opplevd en nedgang i personellsertifiseringer. Dette skyldes nok fallet i oljemarkedet. Personell er blitt permitert eller oppsagt og har dermed ikke valgt å resertifiserer seg igjen. Tilgang på nye nivå 1'ere er også gått ned. I tillegg velger noen bedrifter å vente med å sende folk på kurs for høyere TT nivå til sertifikatet er i ferd med å gå ut. Man utnytter sertifikatperioden mest mulig. Ordningen er allikevel ikke truet pr. dags dato.